

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7So/80/2016
Identifikačné číslo spisu: 5016200598
Dátum vydania rozhodnutia: 25.01.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:5016200598.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky: H. A., bytom T. XXXX/XX, XXX XX Y., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8-10, 813 63 Bratislava, o starobný dôchodok, o návrhu navrhovateľky na obnovu konania, o odvolaní navrhovateľky proti

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Žiline zo dňa 29. júla 2016, č.k. 24Sa/8/2016-5, p o t v r d z u j e .

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1.

Krajský súd v Žiline uznesením zo dňa 29. júla 2016, č.k. 24Sa/8/2016-5, zastavil konanie o návrhu navrhovateľky, ktorým sa domáhala obnovy konania pôvodne vedeného na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 25Sd/297/2013, v ktorom krajský súd rozsudkom potvrdil rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie Bratislava, č. XXX XXX XXXX., potvrdeným Najvyšším súdom SR rozsudkom zo dňa 25.05.2016, sp. zn. 10So/50/2015, z dôvodov, že Najvyšší súd SR konal v rozpore s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, v rozpore s čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128, v rozpore s čl. 12 ods. 2, 48 ods. 2, 144 ods. 1 Ústavy SR. O náhrade trov konania krajský súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Krajský súd poukazom na právnu úpravu ustanovenú v § 491 ods. 1, 2 v spojení s § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok a v spojení s právnou úpravou ustanovenou v § 246c ods. 1 prvá veta, § 103, § 104, § 250s O.s.p., ktorú citoval, návrh na obnovu konania navrhovateľky zo dňa 11.07.2016, podaný na pošte dňa 01.07.2016, posúdil ako návrh na obnovu konania v zmysle ustanovení zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“), keďže v zmysle ust. § 491 ods. 2 Správneho súdneho poriadku nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona, ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, ak by boli v neprospech žalobcu, ak je ním fyzická osoba alebo právnická osoba.

Krajský súd konštatoval, že proti rozhodnutiu súdu v konaní podľa tretej hlavy piatej časti O.s.p. (rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam správnych orgánov), ktorým potvrdí rozhodnutie správneho orgánu, je prípustné odvolanie. Proti rozsudku súdu, ktorým zruší rozhodnutie správneho orgánu, je prípustné odvolanie len z dôvodov uvedených v § 250j ods. 2 písm. a/ a b/ O.s.p.. Obnova konania, dovolanie a mimoriadne dovolanie nie sú prípustné (§ 250s O.s.p.). Súčasne toto zákonné ustanovenie vo svojej vete tretej výslovne vylučuje možnosť podania mimoriadnych opravných prostriedkov proti rozhodnutiu súdu v konaní podľa tretej hlavy piatej časti O.s.p., obnovu konania nevynímajúc.

Krajský súd pri aplikácii ust. § 103 O.s.p. a § 104 ods. 1 O.s.p. s použitím ust. § 246c ods. 1 O.s.p. zastavil konanie, keďže sa jedná o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť. Okrem už spomínaného ust. § 250s O.s.p., uvedený právny záver súdu vyplýva aj zo samotného ust. § 250l a § 246c ods. 1 O.s.p., z ktorých jednoznačne vyplýva, že v konaniach podľa piatej časti tretej hlavy Občianskeho súdneho poriadku nemožno použiť ustanovenia o obnove konania, ktoré sú uvedené v štvrtej časti O.s.p.

O trovách konania krajský súd rozhodol v zmysle ust. § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s ust. § 246c ods. 1 O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak konanie bolo zastavené.

2.

Proti uvedenému uzneseniu krajského súdu sa v zákonnej lehote odvolala navrhovateľka. Navrhovala, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Žiline zo dňa 29. júla 2016, č.k. 24Sa/8/2016-5, zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Odvolanie zdôvodnila tým, že v konaní došlo k vade, majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, nakoľko nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností.

V dôvodoch odvolania navrhovateľka uviedla, že dňa 11.07.2016 podala návrh na obnovu konania vo veci v spore o výšku priznaného starobného dôchodku, nakoľko v rámci odvolacieho konania v danej veci nebolo vykonané verejné konanie a tým pádom nemohla argumentovať k dôkazom, ktoré uviedol odvolací súd vo svojom rozsudku zo dňa 25.05.2016, č.k. 10So 50/2015. Namietala, že takýmto konaním odvolacieho súdu boli porušené základné práva dané článkom 6 ods. 1 Európskeho dohovoru na ochranu základných ľudských práv a slobôd a článkom 48 ods. 2 Ústavy SR. Poukazom na právnu úpravu ustanovenú v § 228 ods. 1 písm. a/ O.s.p. a v § 250s druhá veta O.s.p., ktorú citovala, navrhovateľka tvrdila, že dňa 11.07.2016 nepodávala návrh na obnovu konania proti rozsudku súdu, ktorým zrušil rozhodnutie sociálnej poisťovne, ale podala návrh na obnovu konania proti právoplatnému rozsudku odvolacieho súdu, ktorým potvrdil rozhodnutie sociálnej poisťovne pre skutočnosti a dôkazy, ktoré nemohla, nie zo svojej viny, použiť v pôvodnom konaní.

Taktiež namietala, že súd prvého stupňa tým, že jej návrh na obnovu konania neprejednal na verejnom konaní, porušil článok 6 ods. 1 Európskeho dohovoru a článok 48 ods. 2 ústavy. Napadnuté uznesenie považovala za vydané v rozpore s článkom 144 ods. 1 ústavy. Dôvodila, že tým, že v danej právnej veci nebolo nariadené verejné konanie, takýto postup treba považovať za závadný procesný postup súdu, ktorým sa jej znemožnila realizácia jej procesných práv, čím súčasne došlo k porušeniu § 250f O.s.p. a § 15a v spojení s § 14 ods. 1 O.s.p..

Ďalej navrhovateľka uviedla, že nakoľko neprebehlo na odvolacom súde verejné konanie vo veci podania odvolania a tým nemohla ani argumentovať voči tvrdeniam odvolacieho súdu, preto tieto svoje argumenty uviedla v podanom návrhu na obnovu konania. K veci samej navrhovateľka uviedla, že napriek tomu, že na súde prvého stupňa na pojednávaní dňa 2. apríla 2015 tvrdila a právne zdôvodnila, že podľa článku 33 ods. 2 dohovoru sa výška starobného dôchodku, na ktorý vznikol zákonný nárok,

nedá krátiť, tak tento súd zámerne a účelovo navrhnutý dôkaz nepreveril, pričom tak isto postupoval aj odvolací súd. Vyslovila názor, že ak niekto nerešpektuje medzinárodné záväzky, tak vedome koná nezákonne a svojvoľne, alebo koná na základe politickej objednávky a ak sudca v súdnom konaní vedome nerešpektuje práva občana dané mu medzinárodným dohovorom, Ústavou SR a príslušnými zákonmi, sa nedá tvrdiť, že koná spravodlivo, nestranne a nezávisle.

3.

K odvolaniu navrhovateľky sa vyjadrila odporkyňa tak, že navrhovala, aby odvolací súd napadnuté uznesenie Krajského súdu v Žiline zo dňa 29. júla 2016, č.k. 24Sa/8/2016-5 ako vecne správne potvrdil.

Odporkyňa v dôvodoch vyjadrenia k veci samej uviedla, že navrhovateľka sa odvolaním domáha obnovy konania vo veci, o ktorej Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom 10So/50/2015 zo dňa 25. mája 2016 rozhodol tak, že potvrdil rozsudok Krajského súdu v Žiline 25Sd/297/2013 zo dňa 12. mája 2015, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie odporkyne číslo XXX XXX XXXX X zo dňa 23. septembra 2013 o priznaní starobného dôchodku neb. Y. zomr. XX. R. XXXX. Odporkyňa považovala za preukázané, že v danej veci sa jednalo o rozhodovanie súdu o opravnom prostriedku, podanom proti rozhodnutiu správneho orgánu, v danej veci o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne súdmi Slovenskej republiky v konaní podľa tretej hlavy piatej časti O.s.p., platného a účinného ku dňu 1. júla 2016. Odporkyňa sa plne stotožnila s právnym názorom krajského súdu vysloveným v napadnutom uznesení, že pokiaľ ide o rozhodovanie súdu podľa tretej hlavy piatej časti O.s.p. (rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam správnych orgánov teda aj v dôchodkových veciach), možno podať len tie opravné prostriedky, ktoré zákon výslovne vymedzuje v § 250s O.s.p., podľa ktorého proti rozhodnutiu súdu, ktorým potvrdil rozhodnutie správneho orgánu, je prípustné odvolanie. Proti rozsudku súdu, ktorým zruší rozhodnutie správneho orgánu, je prípustné odvolanie len z dôvodov uvedených v paragrafe 250j ods. 2 písm. a/, b/, obnova konania, dovolanie a mimoriadne dovolanie nie sú prípustné. Taktiež sa stotožnila s právnym názorom krajského súdu, že z ustanovenia § 250l a § 250c a ods. 1 O.s.p. jednoznačne vyplýva, že v konaniach podľa piatej časti tretej hlavy O.s.p. nemožno použiť ustanovenia o obnove konania, ktoré sú uvedené v štvrtej časti O.s.p.. Dôvody uvedené navrhovateľkou v podanom návrhu zo dňa 31. augusta 2016 odporkyňa považovala za irelevantné. Záverom odporkyňa vyslovila názor, že krajský súd správne zistil skutkový stav veci, vec náležite správne právne posúdil a vo veci správne rozhodol.

4.

Podľa § 492 ods. 1, 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok účinný od 01.07.2016 konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 492 ods. 1, 2 S.s.p. preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach podaného odvolania navrhovateľky (§ 246c ods. 1 prvá veta O.s.p. a § 212 ods. 1 O.s.p. a § 492 ods. 1, 2 S.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p., § 492 ods. 1, 2 S.s.p.), a dospel k záveru, že jej odvolaniu nie je možné priznať úspech.

Predmetom odvolacieho konania v preskúmvanej veci bolo uznesenie Krajského súdu v Žiline č.k. 24Sa/8/2016-5 zo dňa 29. júla 2016, ktorým súd prvého stupňa zastavil konanie o návrhu navrhovateľky na obnovu konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z predloženého spisového materiálu krajského súdu, súčasť ktorého tvoril administratívny spis odporkyne mal preukázané, že Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom 10So/50/2015 zo dňa 25. mája 2016 rozhodol tak, že potvrdil rozsudok Krajského súdu v Žiline 25Sd/297/2013-74 zo dňa 2. apríla 2015, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie odporkyne číslo XXX

XXX XXXX X zo dňa 23. septembra 2013 o priznaní starobného dôchodku neb. Y. A., zomr. XX. R. XXXX. Krajskému súdu v Žiline dňa 14.07.2016 bol doručený návrh navrhovateľky, ktorým sa domáhala obnovy konania pôvodne vedeného na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 25Sd/297/2013, z dôvodov, že Najvyšší súd SR konal v rozpore s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, v rozpore s čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128, v rozpore s čl. 12 ods. 2, 48 ods. 2, 144 ods. 1 Ústavy SR.

Pre riešenie otázok, ktoré nie sú upravené v piatej časti Občianskeho súdneho poriadku sa primerane použijú ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona; opravný prostriedok je v konaní podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku prípustný len vtedy, ak je to v tejto časti ustanovené (§ 246c ods. 1, prvá a druhá veta O.s.p.).

Proti rozhodnutiu súdu, ktorým potvrdí rozhodnutie správneho orgánu, je prípustné odvolanie. Proti rozsudku súdu, ktorým zruší rozhodnutie správneho orgánu, je prípustné odvolanie len z dôvodov uvedených v § 250j ods. 2 písm. a/ a b/. Obnova konania, dovolanie a mimoriadne dovolanie nie sú prípustné. (§ 250s O.s.p.)

Obnova konania je mimoriadnym opravným prostriedkom podľa druhej hlavy štvrtej časti Občianskeho súdneho poriadku. Vychádzajúc z citovanej právnej úpravy Občianskeho súdneho poriadku ustanovujúcej správne súdnictvo vyplýva, že proti rozhodnutiu súdu v konaní súdneho prieskumu podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku je prípustný opravný prostriedok len vtedy, ak to zákon v tejto časti pripúšťa. Občiansky súdny poriadok vo svojej zákonnej úprave v právnej norme ustanovenej v § 250s výslovne upravuje, že obnova konania, dovolanie a mimoriadne dovolanie nie sú prípustné. Teda vychádzajúc zo znenia právnej normy upravujúcej prípustnosť opravného prostriedku proti rozhodnutiu súdu vydaného v procese súdneho prieskumu je zrejmé, že proti rozhodnutiu súdu je prípustný opravný prostriedok len vtedy, ak to zákonodarca v právnej úprave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku ustanovuje. Pokiaľ zákonodarca v právnej úprave právnej normy § 250s O.s.p. výslovne ustanovuje, že obnova konania, dovolanie a mimoriadne dovolanie nie sú prípustné, táto úprava sa vzťahuje na celé konanie súdneho prieskumu.

Z uvedeného plynie záver, že súd v správnom súdnictve pre neprípustnosť obnovy konania ako mimoriadneho opravného prostriedku nemá právomoc konať, z ktorých dôvodov neprípustnosť obnovy konania je prekážkou ďalšieho konania v danej veci, majúcej za následok zastavenie konania.

Vzhľadom k uvedenému pokiaľ Krajský súd v Žiline v danej veci v zmysle § 104 ods. 1 v spojení s § 246c O.s.p. konanie vo veci zastavil, keďže nemal právomoc konať vo veci samej, rozhodol vo veci v súlade so zákonom.

Na správnosti rozhodnutia nemôže mať žiaden vplyv ani tvrdenie navrhovateľky, že návrh na obnovu konania nepodala proti rozhodnutiu krajského súdu vydaného v pôvodnom konaní, ale proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 25.05.2016, sp. zn. 10So/50/2015, pretože skutkové zistenia v danom prípade potvrdzujú, že rozhodnutia súdov oboch stupňov v danej veci boli vydané v preskúmvacom konaní postupom podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, v ktorom konaní zákonodarca v § 250s výslovne ustanovuje, že obnova konania, dovolanie a mimoriadne dovolanie nie sú prípustné a táto úprava sa vzťahuje na celé konanie súdneho prieskumu podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho prieskumu, teda tak na súdne preskúmvacie konanie pred súdom prvého stupňa - krajským súdom, ako aj na preskúmvacie konanie pred odvolacím súdom - Najvyšším súdom Slovenskej republiky.

V danej súvislosti odvolací súd dáva do pozornosti navrhovateľky, že v zmysle právnej úpravy ustanovenej v § 246c ods. 1, veta tretia O.s.p., proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nie je prípustný opravný prostriedok, teda proti rozhodnutiu najvyššieho súdu nie prípustný tak riadny ako aj mimoriadny opravný prostriedok, teda nie je prípustná ani obnova konania.

Odvolačný súd posudzoval návrh navrhovateľky, ktorým žiadala obnovu konania vo veci súdneho prieskumu, o ktorej Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom 10So/50/2015 zo dňa 25. mája 2016 rozhodol tak, že potvrdil rozsudok Krajského súdu v Žiline 25Sd/297/2013 zo dňa 12. mája 2015, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie odporkyne číslo XXX XXX XXXX X zo dňa 23. septembra 2013 o priznaní starobného dôchodku neb. Y. A., zomr. XX. R. XXXX, aj v zmysle právnej úpravy ustanovenej v § 491 ods. 1, 2 S.s.p., v spojení s § 492 ods. 2 S.s.p..

Podľa § 472 písm. a/, b/, c/ S.s.p. žalobou na obnovu konania možno napadnúť právoplatné rozhodnutie správneho súdu, ak

a) bolo rozhodnuté v neprospech účastníka konania v dôsledku trestného činu sudcu, iného účastníka konania alebo osoby zúčastnenej na konaní,

b) Európsky súd pre ľudské práva rozhodol alebo dospel vo svojom rozsudku k záveru, že rozhodnutím správneho súdu alebo konaním, ktoré mu predchádzalo, boli porušené základné ľudské práva alebo slobody účastníka konania a závažné dôsledky tohto porušenia neboli odstránené priznaným primeraným zadošťačením,

c) rozhodnutie správneho súdu je v rozpore s rozhodnutím Súdneho dvora Európskej únie, Rady Európskej únie alebo Komisie, ktoré je pre účastníkov konania záväzné.

Vychádzajúc z obsahu návrhu navrhovateľky na obnovu konania vo veci uvedeného súdneho prieskumu a citovanej právnej úpravy Správneho súdneho poriadku, odvolací súd konštatuje, že v prípade navrhovateľkou uplatneného návrhu na obnovu konania v označenej veci súdneho prieskumu nie sú splnené zákonné podmienky ani podľa novej právnej úpravy Správneho súdneho poriadku, ktoré zákonodarca ustanovil v právnej norme § 472 písm. a/ až c/ S.s.p., ako zákonné podmienky prípustnosti obnovy konania.

Vzhľadom k uvedenému odvolací súd uznesenie krajského súdu v zmysle § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. a v spojení s § 219 ods. 1, 2 a s § 246c ods. 1 O.s.p. a v spojení s § 491 ods. 1, 2 a § 492 ods. 2 S.s.p., ako vecne a právne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodoval odvolací súd v zmysle ust. § 250k ods. 1, s § 246c ods. 1 a s § 224 ods. 1 O.s.p. a v spojení s § 492 ods. 1, 2 S.s.p.. Navrhovateľke pre jej neúspech v tomto konaní nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.